

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
Școala doctorală de Științe Socio-Umane

TEZĂ DE DOCTORAT

Rezumat

CONSTRUIREA DISCURSIVĂ A EMOȚIEI ÎN PRESA SCRISĂ FRANCEZĂ : CAZUL CATASTROFELOR SEISMICE

Doctorand,

Mirela – Gabriela STĂNCESCU (BRATU)

Conducător științific,

Prof. dr. habil. Gabriela SCRIPNIC

Seria U 4: Filologie - Franceză nr. 4

GALAȚI

2024

Teza de doctorat intitulată *Construirea discursivă a emoției în presa scrisă franceză : cazul catastrofelor seismice* se concentrează asupra modului în care sunt exprimate emoțiile într-un corpus de articole de presă care tratează cutremurele din Nepal (2015), din Italia (2016) și din Indonezia (2018). Metodologia adoptată se bazează pe o abordare empirică a articolelor care tratează aceste cutremure, așa cum au fost raportate de două publicații naționale franceze de renume, în varianta lor online, și anume *Le Monde* și *Le Point*, între anii 2015 și 2019. Abordarea metodologică este calitativă, dar nu este exclusă o perspectivă cantitativă. Ziarele sunt alese pentru reputația lor în ceea ce privește acoperirea în profunzime a evenimentelor și calitatea jurnalistică. Structura tezei cuprinde șase capitole, dintre care trei capitole teoretice care explorează discursul jurnalistic, retorica și construirea discursivă a emoției. Celelalte trei capitole analizează corpusul, concentrându-se pe acoperirea jurnalistică a cutremurelor, pe analiza titlurilor articolelor și pe construcția discursivă a emoției.

Capitolul 1 al tezei reprezintă o incursiune în lumea discursului jurnalistic, examinându-l în diversele sale dimensiuni. Acest capitol se constituie ca o fundație esențială pentru înțelegerea subtilităților și particularităților acestui domeniu, aducând în discuție aspecte precum forma discursului și specificitățile sale. Analiza discursului de presă include evaluarea specificului discursului jurnalistic în raport cu alte discursuri sociale. Pentru a analiza un discurs, explorăm diverse definiții din diferite domenii. Știința limbajului definește discursul ca modul de percepere a comunicării verbale. Analiza semiolingvistică a presei online ne permite să revizităm discursul comunicării media enunțat de Patrick Charaudeau (2005). În această etapă, încercăm să determinăm caracteristicile comportamentelor semiotice (“cum spunem lucrurile”) în funcție de condițiile psiho-sociale care le determină în funcție de tipurile de situații de schimb. Pe scurt, articolele prezente în presa online sunt influențate de principii de identitate, legitimitate și captură, principii pe baza cărora jurnaliștii și utilizatorii de internet interacționează prin discursurile produse. Studiul discursului este crucial pentru înțelegerea comunicării verbale într-o varietate de contexte.

Discursul cuprinde diferite forme, cum ar fi discursul politic, academic și religios și nu se limitează la cuvinte, ci include și elemente non-verbale care sunt esențiale pentru înțelegerea sa. Norman Fairclough (1995) și Dominique Maingueneau (2002a) subliniază importanța normelor contextuale și sociale în crearea sensului. Maingueneau distinge între discurs și narațiune subliniind importanța markerilor de enunțare și impactul lor asupra interpretării. Astfel, analiza

discursului de presă necesită o evaluare a specificului discursului jurnalistic în raport cu alte discursuri sociale.

Discursul se află în centrul unui proces care leagă producția, producția și recepția. În timp ce presa rămâne predominantă în studiile de informare și mass-media, termenul “discurs media” este utilizat în mod obișnuit pentru a descrie strategiile lingvistice și de comunicare ale mass-media. Studiile, bazate pe corpusuri, analizează textele pentru a identifica modele, teme și caracteristici stilistice, punând sub semnul întrebării condițiile producerii lor.

Diferențele subtile dintre discursul mediatic și discursul jurnalistic relevă faptul că primul urmărește să influențeze opinia publică, în timp ce al doilea se dorește a fi mai obiectiv și informativ. Impactul mass-media și al discursului jurnalistic asupra opiniei publice este notabil, primele fiind mai partizane și polarizate. Studiul acestor discursuri oferă o înțelegere cuprinzătoare a rolului mass-media și al jurnalismului în formarea opiniei publice.

Presa scrisă, care evoluează de la hârtie la mediul on-line, oferă un discurs bogat și divers. Analiza discursului, o disciplină care studiază practicile discursive în contextul lor social și cultural, folosește o varietate de instrumente pentru a analiza texte, discursuri, imagini, sunete etc. Studiul discursului de presă, în diferitele sale forme, este crucial pentru cercetătorii în comunicare și lingvistică. Obiectivele discursului de presă sunt multiple, reflectând complexitatea acestuia. Înțelegerea modului de elaborare și diseminare eficientă a discursului de presă este esențială pentru satisfacerea nevoilor publicului țintă.

Jean Michel Adam explorează structura discursului jurnalistic, compus din structura lingvistică și contextul cultural. Persuasiunea este centrală, cu dispozitive retorice, cum ar fi metafore, analogii și comparații. Claritatea, precizia și acuratețea sunt esențiale în discursul jurnalistic informativ sau persuasiv, influențând opinia publică.

Presa scrisă, un gen discursiv unic, permite coexistența mai multor voci datorită structurii sale polifonice. « Les embrayeurs », conform teoriei lui Dominique Maingueneau, joacă un rol crucial în conectarea elementelor lingvistice la context, oferind informații despre intenția vorbitorului. Discursul nu este pur și simplu transmiterea de informații obiective, ci o interacțiune complexă între vorbitori cu perspective variate.

Figurile retorice, precum metafora, sunt esențiale în discursul jurnalistic pentru a influența percepția publică. Utilizarea argumentelor, inclusiv încadrarea și legarea argumentelor, permite

jurnaliștilor să modeleze gândirea cititorului. Înțelegerea acestor procese argumentative în discursul jurnalistic este crucială pentru informarea și persuasiunea eficientă.

Al doilea capitol al tezei pătrunde în inima retoricii, oferind clarificări conceptuale esențiale pentru a ne informa înțelegerea acestei arte vechi de persuasiune. În acest capitol explorăm evoluția retoricii din antichitate până la Noua Retorică, evidențiind contribuțiile semnificative ale lui Aristotel în acest domeniu. Prima secțiune analizează retorica clasică și dimensiunea figurală inerentă acestei arte, stabilind astfel bazele teoretice necesare. În continuare, ne vom scufunda în principalele concepte ale retoricii, explorând genurile elocvenței, cele cinci părți fundamentale ale retoricii și cele trei registre ale persuasiunii. O atenție deosebită este acordată definirii conceptelor-cheie, cum ar fi patosul, emoția și sentimentul, care sunt elemente cruciale în analiza retorică.

Retorica, o practică înrădăcinată istoric datând din civilizațiile antice, a fost dezvoltată de grecii antici ca artă a comunicării și persuasiunii. Romanii, la rândul lor, au adoptat retorica ca mijloc de control al opiniei publice, răspândindu-și influența în întreaga Europă. Această teorie a vorbirii, legată intrinsec de o practică oratorică, s-a extins la diverse domenii precum politica, dreptul, religia și literatura, urmărind atingerea diferitelor obiective prin discursuri politice, reclame sau opere literare. Concepută ca o artă și o știință, retorica se apropie de înțelepciune și necesită o moralitate ireproșabilă. În ciuda criticii tradiției sofiste a retoricii pentru accentul pus pe persuasiune asupra adevărului, ea rămâne de relevanță contemporană, rămânând o abilitate indispensabilă pentru cei care caută să-și convingă sau să-și convingă publicul.

Aristotel subliniază necesitatea de a înțelege publicul în aspectele sale de credințe, valori și emoții pentru a exercita o convingere eficientă. Retorica, ca disciplină, necesită o gândire atentă și o cunoaștere aprofundată a publicului și a contextului în care vorbește vorbitorul. Căutarea subiectelor care conduc la prezentarea a două soluții opuse, capacitatea de a furniza dovezi tehnice și extratehnice, crearea unei dispoziții favorabile a publicului și prezentarea unui discurs demonstrativ sunt toate elementele necesare pentru exercitarea cu succes a persuasiunii. Bazele puse de Aristotel rămân ferm înrădăcinate în retorica contemporană, influențând discursul politic, mass-media și dezbateră intelectuală.

Dimensiunea figurativă a retoricii se învâрте în jurul utilizării dispozitivelor literare și a figurilor de stil cu intenția de a înfrumuseța discursul, făcându-l atrăgător din punct de vedere estetic și memorabil pentru public. Contribuțiile unor cercetători precum părintele Bernard Lamy,

César Chesneau Dumarsais și Pierre Fontanier au făcut progrese semnificative în studiul figurilor de stil și clasificarea lor. Lucrările lui Gérard Genette au aruncat lumină asupra modului în care structura retorică poate influența sensul figurat al cuvintelor, în timp ce Jacques Durand a subliniat importanța retoricii ca artă care folosește imagini și metafore pentru a comunica idei. Luată în ansamblu, dimensiunea figurativă a retoricii joacă un rol crucial în creșterea eficacității discursului și a persuasiunii, făcând din retorică un instrument esențial pentru o comunicare reușită.

Retorica rămâne o disciplină fundamentală pentru cei care caută să convingă și să convingă prin discurs. Diferitele genuri de elocvență, componentele retoricii, registrele persuasiunii și concepte precum patosul, emoția și sentimentul sunt elemente cheie ale acestei discipline. Stăpânirea acestor concepte permite vorbitorului să-și sporească eficiența în comunicare și persuasiune. Clasificările lui Aristotel continuă să exercite o influență persistentă asupra teoriei retoricii și comunicării până în prezent. Prin urmare, este imperativ să avem o bună înțelegere a conceptelor și tehnicilor retoricii pentru a fi un comunicator eficient și un vorbitor convingător. Această călătorie retorică reprezintă un punct de plecare în analiza emoțiilor, centrată în centrul cercetării noastre, oferind o bază solidă pentru susținerea coerentă și convingătoare a tezei noastre.

Al treilea capitol al tezei noastre se concentrează asupra părții teoretice ce vizează construirea discursivă a emoției. Vom începe prin prezentarea emoțiilor într-o tipologie atent elaborată, oferind astfel o perspectivă structurată asupra diferitelor fațete emoționale. În secțiunea următoare, ne vom detalia componenta cognitivă a emoțiilor, explorând modul în care acestea se împletesc cu procesele de gândire și înțelegere. Un punct crucial va fi acordat rolului emoției în discurs, evidențiind funcțiile sale variate, de la informație la persuasiune. Secțiunea finală a acestui capitol va forma nucleul analizei noastre, detaliind strategiile specifice utilizate în construcția deliberată a emoției în discurs. Vom examina modul în care alegerile lexicale, structurile sintactice și dispozitivele retorice sunt desfășurate pentru a evoca răspunsuri emoționale în cititori. Această tipologie este valoroasă pentru înțelegerea relației dintre emoții, cunoaștere, comportament și fiziologie. Psihologii joacă un rol crucial în definirea și conceptualizarea emoțiilor, cum ar fi furia, rușinea, frica și bucuria. Două modele predominante, modelul categoric și modelul dimensional, conceptualizează emoțiile ca categorii distincte și, respectiv, forme dimensionale, într-un spațiu afectiv. Philippe Shaver et al. (1987) au identificat șase emoții primare, fiecare constând dintr-o emoție primară și emoții secundare. Înțelegerea acestei tipologii permite un management emoțional eficient, ceea ce duce la o mai bună calitate a vieții și la o sănătate mintală îmbunătățită.

Componenta cognitivă a emoțiilor cuprinde procesele prin care indivizii atribuie cauze, evaluează situațiile și interpretează evenimentele emoționale. Emoțiile nu se limitează la răspunsuri automate, ci sunt, de asemenea, influențate de procese cognitive complexe care reglează emoțiile individuale și le interpretează pe cele ale altora. Perceperea, evaluarea cognitivă și interpretarea stimulilor emoționali sunt pași cruciali în geneza emoțiilor. Mass-media, mai ales în contextul discursului de presă, exercită o influență semnificativă asupra acestor etape. Jurnaliștii folosesc o varietate de strategii vizuale, titluri și imagini pentru a evoca emoții, iar utilizarea cadrelor cognitive poate influența modul în care publicul evaluează și interpretează semnificația emoțională a evenimentelor. Cu toate acestea, este imperativ să recunoaștem că astfel de tehnici pot viza, de asemenea, manipularea emoțiilor publicului. În cele din urmă, o înțelegere aprofundată a componentei cognitive a emoțiilor și a influenței sale asupra percepției emoționale necesită dezvoltarea unor abilități sociale și emoționale specifice.

Emoțiile joacă un rol vital în comunicare, îmbogățind conținutul cu elemente emoționale, cum ar fi povești personale sau exemple dureroase. Exprimarea importanței sau urgenței unui subiect poate trezi interesul publicului. Emoțiile devin, de asemenea, instrumente puternice de persuasiune, legându-se de valorile cititorului sau publicului sau provocând reacții emoționale pozitive sau negative. În vorbire, emoții precum frica, speranța, furia sau compasiunea pot determina acțiunea. Deși obiectivitatea a fost mult timp norma jurnalistică, o tendință emergentă încorporează acum emoțiile în articole. Jurnaliștii caută să informeze, să convingă și să implice cititorii, iar emoțiile devin un instrument puternic pentru atingerea acestor obiective. Incorporarea elementelor emoționale creează un discurs jurnalistic mai antrenant și mai de impact, fără a compromite neapărat obiectivitatea jurnalistică.

Construcția emoțiilor în presa scrisă se bazează pe strategii complexe care implică diverse instrumente lingvistice, imagini, videoclipuri și alte forme de media. Jurnaliștii folosesc aceste strategii pentru a provoca diverse emoții cititorilor, cum ar fi urgența, pericolul, empatia și compasiunea. Cuvintele puternice, propozițiile dramatice, relatările martorilor oculari, poveștile personale, imaginile șocante și narațiunile convingătoare sunt toate instrumente puternice pentru a provoca răspunsuri emoționale. Analiza discursului arată că emoțiile nu sunt pur și simplu descrise, ci sunt adesea obținute prin utilizarea strategiilor discursive, cum ar fi alegerea cuvintelor, descrieri detaliate și narațiuni ale evenimentelor dramatice. Emoțiile, acționând ca o forță perturbatoare, restructurează stările interne, cognitive și comportamentale, influențând în același

timp modul în care cititorii percep și interpretează evenimentele. Astfel, funcția emoțională în comunicare transcende simpla stare emoțională a vorbitorului pentru a angaja și influența audiența. Sensibilitatea emoțională a cititorului, combinată cu strategiile discursive, poate modula modul în care emoțiile influențează înțelegerea informațiilor, generând reacții, atitudini și interpretări variate.

Al patrulea capitol al studiului nostru aruncă o privire atentă asupra portretizării evenimentelor în presa scrisă, în special în contextul dezastrelor seismice. Capitolul patru aprofundează conceptualizarea evenimentelor, cu un accent deosebit pe rolul lor în discursul jurnalistic, în special în contextul presei scrise, online. Acesta explorează diferite dimensiuni ale evenimentelor, fie ele naturale, sociale sau politice, subliniind importanța lor crucială în modul în care percepem lumea din jurul nostru. Definiția unui eveniment ca o schimbare sau perturbare semnificativă în cursul evenimentelor, cu impact asupra societății și indivizilor, evidențiază puterea evenimentelor de a ne modela înțelegerea și reacțiile.

Capitolul analizează, de asemenea, modul în care ziarele prezintă catastrofele, cu un accent deosebit pe cutremure, și modul în care această portretizare afectează percepția noastră asupra gravității acestora. Acesta explorează diferitele definiții ale evenimentelor furnizate de surse precum Larousse, Le Petit Robert, CNRTL și Encyclopédie Universalis, subliniind convergența către ideea că evenimentele sunt fapte semnificative care au loc într-un anumit timp și spațiu.

Lărgind perspectiva, capitolul explorează rolul fundamental al evenimentelor în domenii precum sociologia, filosofia și istoria, subliniind modul în care acestea sunt repere temporale și puncte de rupere care marchează schimbări în structura socială, politică și istorică. Ea aruncă lumină asupra profunzimii și complexității noțiunii de eveniment, subliniind rolul său central în construirea cunoașterii și a sensului.

O parte semnificativă a tezei noastre este dedicată desemnării evenimentelor seismice, un pas crucial în construcția discursivă. Vom analiza în detaliu termeni specifici, cum ar fi cutremur, cutremur, catastrofă, dezastru și tremor, deconstruind componentele lor lexicale, sintactice și retorice. Această secțiune va fi împărțită în subsecțiuni dedicate fiecărui termen, explorând determinanții adjectivali și prepoziționali și relațiile sintactice care le înconjoară. O atenție deosebită va fi acordată nuanțelor semantice și implicațiilor emoționale generate de aceste alegeri lexicale.

Capitolul examinează, de asemenea, modul în care jurnaliștii se raportează la aceste evenimente în presa scrisă, subliniind importanța clarității și preciziei în informarea publicului. Acesta identifică patru denumiri principale pentru evenimentele analizate: cutremur, catastrofă și dezastru, clasificându-le în funcție de frecvența și valoarea lor subiectivă sau obiectivă. Analiza evenimentelor relevă modul în care cele două publicații folosesc acești termeni în mod diferit, cu implicații diferite în ceea ce privește tonul și obiectivitatea.

Partea principală a capitolului se concentrează pe analiza relatărilor jurnalistice din jurul a trei cutremure majore: cutremurul din Nepal din 2015, cutremurul din Italia din 2016 și cutremurul din Indonezia din 2018. Se adoptă o abordare calitativă, examinând un corpus de 147 de articole publicate în presa online franceză, în special în *Le Monde* și *Le Point* între 2015 și 2019. Aceste articole sunt clasificate în funcție de contextul în care au fost produse pentru a permite o înțelegere cuprinzătoare a discursului din jurul acestor evenimente seismice.

Analiza temporală este crucială, permițându-ne să observăm evoluția discursurilor și percepțiilor de la urmările imediate ale cutremurelor până la eforturile ulterioare de reconstrucție și comemorare. Alegerea acestor evenimente ca obiect de studiu este ghidată de constrângerea lor de timp, deoarece au avut loc într-o perioadă foarte scurtă de timp.

Acest capitol a analizat desemnarea evenimentelor în presa scrisă și impactul acestora asupra cititorului. În cadrul corpusului nostru au fost identificate patru denumiri pentru evenimente analizate: *cutremur*, *catastrofă* și *dezastru*. Acestea au fost clasificate în funcție de frecvența lor și de valoarea lor subiectivă sau obiectivă. S-a constatat că termenii *catastrophe* și *désastre* implică o valoare subiectivă, în timp ce *sésime* și *tremblement de terre* au o valoare obiectivă, așa se vede în figura 1.

Figura 1. – L'axe de la subjectivité des désignations

Conform clasificării Laurei Calabrese (2014), am clasificat în continuare denumirile în evenimente după natură, nume contextuale și descrieri complete sau incomplete definite de determinanți care introduc date spațio-temporale.

În ceea ce privește apariția denumirilor, am observat că atât *Le Monde*, cât și *Le Point* împrumută cel mai mult din substantivul cutremur, urmat îndeaproape de substantivul cutremur. Un prim motiv pentru aceste alegeri ale jurnaliștilor ar putea fi legat de faptul că doresc să mențină obiectivitatea în articole: un fenomen natural ar trebui mai întâi descris și explicat prin afirmații științifice sau cvasi-științifice.

Analiza determinanților adjectivali în descrierea cutremurelor în articolele revistei *Le Point* și ziarului *Le Monde* dezvăluie importanța acestor elemente lingvistice pentru a comunica eficient gravitatea, intensitatea și impactul acestor evenimente naturale. Determinanții adjectivali, cu potențial subiectiv și evaluativ, precum puternic, violent, puternic, devastator, mortal, adaugă o dimensiune emoțională descrierilor cutremurelor, subliniind intensitatea și capacitatea lor de a provoca pagube considerabile. Adjectivul puternic sugerează puterea și magnitudinea cutremurului. Acesta evidențiază capacitatea evenimentului de a avea un impact semnificativ și de a provoca daune considerabile. Adjectivul violent evocă intensitate extremă și agresivitate în modul în care se produce cutremurul și întărește ideea că cutremurul este distructiv și potențial periculos. Adjectivul *puternic* subliniază intensitatea și puterea cutremurului și indică faptul că evenimentul este marcat de o mare forță fizică. În al doilea rând, adjectivul devastator transmite amploarea pagubelor cauzate de cutremur și subliniază capacitatea cutremurului de a distruge proprietăți, infrastructură și chiar vieți omenești. Exprimă emoții intense și, prin urmare, este subiectivă. Adjectivul *criminal* subliniază numărul de vieți omenești pierdute din cauza cutremurului. Acesta evidențiază tragedia și pierderea de vieți omenești. Este extrem de subiectivă, deoarece evocă o emoție foarte puternică legată de moarte. În general, aceste adjective ajută la crearea unei imagini emoționale a cutremurelor, subliniind puterea lor distructivă și impactul asupra oamenilor și proprietății. Ele sunt subiective deoarece reflectă o evaluare emoțională a situației, mai degrabă decât o descriere pur obiectivă. Utilizarea acestor termeni amplifică percepția forței acestor evenimente naturale și atrage atenția cititorului asupra impactului lor semnificativ.

Denumirea *cutremur* este în mod constant asociată cu puterea sa, adesea specificată de magnitudinea sa. Exemplele oferite subliniază magnitudinea cutremurelor pentru a evidenția

intensitatea cutremurelor. În plus, accentul se pune pe efectele acestor cutremure, cu un accent deosebit pe amploarea distrugerilor, numărul de vieți pierdute și impactul general asupra victimelor. Includerea unor cifre specifice servește pentru a reflecta impactul concret al acestor evenimente. În plus, există referiri la preocupări suplimentare, cum ar fi persoanele prinse sub dărâmături sau dispărute, consecințele continue și potențial prelungite ale cutremurelor. Sunt prezente și referințe geografice, care contextualizează regiunile specifice afectate de aceste evenimente seismice. În timp ce acești indicatori digitali oferă informații factuale menite să informeze cititorii, ei pot evoca și emoții precum anxietatea și panica din cauza numărului tot mai mare de victime. Includerea acestor cifre creează un impact emoțional, mai ales când vine vorba de numărul de morți și răniți. Dovezile sunt importante în transmiterea situației umanitare, rapoartele detaliind numărul de victime creând un sentiment de tristețe, îngrijorare și panică. Aceste analize evidențiază diferențele de abordare editorială dintre cele două mass-media. În timp ce *Le Point* se concentrează mai mult pe magnitudinea și severitatea cutremurelor, *Le Monde* se concentrează pe consecințele umane și de patrimoniu.

În al doilea rând, desemnarea *séisme* este asociată cu detalii științifice, inclusiv magnitudinea, ceea ce indică natura sa obiectivă și specializată. Cutremurul este adesea însoțit de detalii suplimentare care ajută la creșterea credibilității informațiilor prezentate și permit cititorului să înțeleagă mai bine gravitatea situației. Astfel, pe de o parte, această desemnare urmărește să comunice informații obiective și factuale cu privire la evenimentele seismice, în special prin furnizarea unor elemente științifice precum magnitudinea. Pe de altă parte, poate fi folosit și pentru a evoca aspectul emoțional al acestor dezastre prin menționarea numărului de victime și a suferinței rezultate. În acest context, asocierea termenului cutremur cu date obiective precum magnitudinea sau numărul victimelor oferă informații incontestabile despre eveniment. În același timp, utilizarea acestei denumiri în raport cu numărul de victime are un impact emoțional asupra cititorului, ceea ce evocă sentimente de milă și empatie. În acest fel, face posibilă combinarea elementelor factuale cu o dimensiune emoțională și, astfel, oferirea unei imagini mai complete a situației seismice.

Substantivul *tremblement de terre* are atât conotații obiective, cât și emoționale, surprinzând în mod eficient gravitatea evenimentelor seismice. Utilizarea sa, însoțită de detalii precum dimensiunea sau numărul victimelor, oferă informații factuale completate sau nu de perspective topologice esențiale. Această abordare cuprinzătoare își propune să informeze cititorii

despre știință, evocând în același timp empatie și compasiune pentru cei afectați de aceste dezastre naturale.

În al treilea rând, desemnarea evenimentului precum *catastrophe* sugerează imediat implicații emoționale, deoarece termenul este asociat cu nefericirea și conotațiile negative care perturbă funcționarea societății.

Termenul *catastrophe* în sine are greutate semantică și implică un superlativ, adesea nenecesitând un alt termen intensificator. Exemplele oferite arată diferite aspecte ale situației catastrofale și subliniază prioritatea de a oferi adăpost celor care au pierdut totul, numărul de decese și răni raportate, improbabilitatea ca anumite activități să joace un rol în producerea dezastrului, amploarea evenimentului care a determinat asistența internațională și disponibilitatea agențiilor umanitare de a ajuta autoritățile.

Determinanții adjectivali utilizați pentru a califica catastrofa, precum *umană*, *naturală*, *mortală* sau *majoră*, fac posibilă nuanțarea și specificarea aspectelor evenimentului. Ei întăresc noțiunea de magnitudine, severitate și impact emoțional al dezastrului, contextualizând în același timp diferitele sale fațete, fie umane, de mediu sau temporale.

Studiul evenimentelor dezvăluie modul în care jurnaliștii folosesc o varietate de factori determinanți pentru a încadra și caracteriza evenimentele catastrofale. Aceste alegeri lexicale sunt menite să evoce emoții, să atragă atenția cititorului și să sublinieze importanța conștientizării, reflecției și acțiunii în fața unor astfel de evenimente. Drept urmare, jurnaliștii contribuie la formarea percepției publice și a conștientizării consecințelor tragice ale acestor evenimente.

În al patrulea rând, denumirea *désastre*, o alegere puternică și evocatoare, este adoptată în articolele jurnalistice pentru a descrie dezastrele naturale. Acest termen nu numai că transmite un sentiment de nenorocire gravă, ci evidențiază și distrugerea potențială a speranțelor și viselor oamenilor. În plus, utilizarea sa ca determinant al mărimii substantivului evidențiază efectele negative ale evenimentului, unicitatea și intensitatea acestuia. Impactul emoțional al termenului asupra victimelor și martorilor este, de asemenea, evident, deoarece evocă un sentiment profund de tragedie și pierdere. În plus, consecințele sociale și umanitare ale unui dezastru asupra comunităților afectate sunt evidențiate pe măsură ce guvernele și organizațiile se mobilizează pentru a oferi ajutor și sprijin celor afectați.

În ceea ce privește desemnarea evenimentelor ca dezastre, nu am înregistrat nicio apariție a acestei denumiri în descrierea cutremurului din Italia. Modul în care un cutremur este perceput

și prezentat în ziare depinde de mai mulți factori, inclusiv impactul uman și răspunsul autorităților. Cutremurele care au avut loc în Nepal și Indonezia pot fi numite dezastre din cauza intensității consecințelor lor, în timp ce cutremurul din Italia poate să nu fie perceput în același mod din cauza unor factori precum infrastructura, pregătirea pentru cutremur și intensitatea daunelor. Amploarea pagubelor provocate de cutremurul din Italia, comparativ cu cea din Nepal și Indonezia, ar putea fi unul dintre motive. Dacă cutremurul din Italia a provocat mai puține distrugerii materiale și mai puține pierderi de vieți omenești, ar putea fi mai puțin probabil să fie numit un dezastru. Pe de altă parte, cutremurele din Nepal și Indonezia ar fi putut avea consecințe mult mai grave în ceea ce privește distrugerea și viețile omenești, ceea ce justifică utilizarea termenului dezastru pentru a descrie aceste evenimente.

Impactul emoțional al termenului *désastre* asupra victimelor și martorilor este un subiect de interes major în domeniul psihologiei traumei. Potrivit unui studiu realizat de Emmanuelle Zech, Erik De Soir și Claudia Ucross (2008), alegerea cuvintelor consacrate pentru a descrie o situație de criză poate avea consecințe profunde asupra sănătății mintale a persoanelor în cauză (Ibidem). Denumirea de dezastru este adesea asociată cu imagini de distrugere, haos și suferință, care pot întări emoțiile negative resimțite de victime și martori. Prin adoptarea unui limbaj mai neutru și mai puțin încărcat emoțional, este posibil să se reducă impactul psihologic al situației traumatice. De exemplu, înlocuirea termenului dezastru cu termeni mai factuali și mai puțin stigmatizați poate face mai ușor pentru indivizi să facă față experienței lor și să se reconstruiască. Prin urmare, este esențial să se ia în considerare impactul emoțional al cuvintelor utilizate în comunicare în jurul crizelor și dezastrelor, pentru a promova reziliența și vindecarea celor afectați. (Ibidem.)

Consecințele sociale și umanitare ale unui dezastru asupra comunităților afectate pot fi profunde și de lungă durată. Potrivit unui studiu realizat de Sandrine Revet (2011), dezastrele naturale, cum ar fi cutremurele, inundațiile și uraganele, pot avea consecințe sociale și umanitare semnificative pentru comunitățile afectate. Pe plan social, aceste evenimente provoacă pierderi de vieți omenești, strămutarea masivă a populațiilor și distrugerea infrastructurii esențiale, cum ar fi școlile, spitalele și locuințele. Comunitățile afectate se confruntă cu dificultăți economice, cu pierderea mijloacelor de subzistență și creșterea sărăciei. Aceste repercusiuni sociale duc la o deteriorare a condițiilor de viață, la o creștere a inegalităților și la o scădere a încrederii în instituțiile guvernamentale și organizațiile umanitare. Pe plan umanitar, dezastrele duc la crize

sanitare, cu o răspândire rapidă a bolilor și un acces limitat la asistență medicală. Nevoile umanitare, cum ar fi furnizarea de alimente, apă curată, adăpost și servicii de sănătate, sunt imense și necesită un răspuns internațional coordonat.

Desemnările *catastrophe* și *désastre* nu sunt foarte numeroase în corpusul studiat, dar pe cât sunt, ele sporesc subiectivitatea articolelor datorită evaluării evenimentului ca fapt cu un puternic impact emoțional.

În ceea ce privește termenul *secousse* în revista *Le Point*, termenul este folosit pentru a evidenția aspectul imediat și de impact al perturbării cauzate de fenomenul seismic. Substantivul transmite un sentiment de dezordine, urgență și nesiguranță în rândul supraviețuitorilor și în răspunsul internațional la situație. În plus, este adesea asociată cu mărturii directe, consolidând astfel autenticitatea evenimentelor descrise. Pe de altă parte, exemplele ziarului *Le Monde* arată că denumirea de cutremur este utilizată în asociere cu determinanți prepoziționali care introduc magnitudinea cutremurului. Substantivul întărește impactul emoțional și urgența situației descrise.

În analiza articolelor, terminologia legată de cutremur este utilizată în mod consecvent în diferite etape ale descrierii evenimentului, adică imediat după producerea acestuia, cu câteva zile înainte de eveniment și la un an după acesta. Aparițiile denumirilor propuse au o frecvență uniformă și sunt integrate semnificativ în toate articolele de presă, a se vedea tabelul de mai sus. Excepția este denumirea dezastru, care nu apare în prezentarea cutremurului din Italia.

Tablel 1 – Les désignations de l'événement – analyse sémique

Désignation	[+mouvement terrestre]	[+événement grave]	[+grand malheur]
Séisme	+	-	-
Tremblement de terre	+	-	-
Catastrophe	-	+	+
Désastre	-	+	+

Termenii *séisme* și *tremblement de terre* împărtășesc o caracteristică comună, și anume [+mouvement terrestre], care indică o legătură directă cu fenomenele geologice. Cu toate acestea, acești termeni nu poartă în mod inerent semnele unui [+événement grave] sau ale unui

[+**grand malheur**]. Ei par să servească mai mult ca descriptori neutri, subliniind natura tehnică a mișcării pământului.

În contrast, denumirile *catastrofă* și *dezastru* se disting prin lipsa lor de legătură directă cu mișcarea [+**mouvement terrestre**], subliniind alte fațete ale evenimentelor. Acești termeni sunt puternic marcați de semele [+**événement grave**] și [+**grand malheur**] sugerând o dimensiune emoțională și consecințe devastatoare. Denumirile *catastrofă* și *dezastru* evocă o rezonanță emoțională mai pronunțată, depășind simpla descriere a unui fenomen pentru a sublinia impactul negativ semnificativ asociat acestor evenimente.

Tableau 2 – Les désignations des événements

	<i>Séisme</i>						<i>Tremblement de terre</i>						<i>Catastrophe</i>						<i>Désastre</i>					
	<i>Le Monde</i>			<i>Le Point</i>			<i>Le Monde</i>			<i>Le Point</i>			<i>Le Monde</i>			<i>Le Point</i>			<i>Le Monde</i>			<i>Le Point</i>		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Népal	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Italie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-
Indonésie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+

*Numerele I, II, III se referă la principalele repere din descrierea evenimentului: I - în ziua evenimentului, II - la câteva zile după eveniment și III - la un an după eveniment.

Denumirile *séisme* și *tremblement de terre* apar în toate etapele acestor trei evenimente în ambele publicații, în timp ce denumirea *catastrofă* este utilizată în toate etapele pentru cutremurul din Nepal din *Le Monde* și din *Le Point*, pentru cutremurul din Indonezia din *Le Point*, iar în prezentarea cutremurului italian este folosit doar în primele două etape. În ceea ce privește denumirea *catastrophe*, aceasta este folosită în toate etapele pentru a descrie evenimentul din Nepal în ambele publicații, pentru Indonezia apare în primele două etape în *Le Monde* și în toate etapele în *Le Point*. Nu am înregistrat niciun eveniment de desemnare a termenului *desastre* pentru evenimentul din Italia.

Limba joacă un rol important în constituirea evenimentului, deoarece face posibilă semnificarea acestuia, circumscrierea lui, darea sensului. În această teză, este vorba de a analiza construcția discursivă a evenimentelor din Nepal, Italia și Indonezia și de a nota acoperirea lor de către ziare din aceeași zi a cutremurului și pe măsură ce trece timpul, pentru a înțelege semnificația atribuită acestora. Ca urmare, denumirile *catastrophe* și *desastre* au conotații subiective și aduc

nuanțe emoționale articolelor, în timp ce denumirile *séisme* și *tremblement de terre* oferă în primul rând observații obiective și științifice. Pentru a diminua natura științifică a acestor ultime două denumiri, jurnaliștii adaugă adjective subiective cu valoare afectivă.

Fiecare dintre denumirile legate de eveniment pe care le-am identificat în articole evocă o serie de emoții în cititor, modelând astfel o atmosferă de tensiune și teamă. Frecvența consecventă a acestor termeni în articole contribuie la un sentiment de panică și îngrijorare. Atunci când apar în mod repetat în narațiune, cele patru confesiuni impregnează textul cu intensitate emoțională, evocând gravitatea situațiilor descrise. Această repetiție întărește conștientizarea cititorului cu privire la consecințele devastatoare ale unor astfel de evenimente. Termenii înșiși poartă conotații profunde de perturbare, pericol și vulnerabilitate umană, ceea ce sporește sentimentul de îngrijorare și frică în fața evenimentelor în cauză. Desemnările stau la baza emoției (Micheli, 2014) prin toposul distrugerii, pericolul iminent și incertitudinea care este asociată intrinsec cu acesta. Drept urmare, ele insuflă frică, teamă și anxietate cititorilor. În plus, din cauza asocierii lor cu pierderi de vieți omenești, suferințe și pagube materiale, acești termeni provoacă, de asemenea, tristețe. Acești termeni indică, în general, situații grave care necesită intervenție imediată. Ca urmare, ele evocă, de asemenea, un sentiment de urgență, nevoia de acțiune rapidă și mobilizarea resurselor. Chiar și atunci când sunt decontextualizați, acești termeni nu sunt doar cuvinte, ci purtători de emoție, istorie și cultură. Utilizarea lor poate influența înțelegerea evenimentelor și răspunsul nostru emoțional, făcându-le instrumente puternice în comunicare și construirea sensului.

Un studiu aprofundat al determinanților adjectivali în descrierea cutremurelor relevă importanța acestor elemente lingvistice în comunicarea gravității, intensității și impactului emoțional al acestor evenimente naturale. Aceste adjective, cum ar fi *puternic*, *violent*, *puternic*, *devastator* și *mortal*, adaugă o dimensiune emoțională descrierilor, subliniind intensitatea și capacitatea cutremurelor de a provoca daune considerabile.

În cele din urmă, capitolul explorează modul în care diferitele denumiri ale evenimentelor influențează emoțiile cititorilor și modelează percepția situațională. Acesta evidențiază modul în care limbajul joacă un rol critic în construirea sensului, subliniind dimensiunea emoțională asociată cu termeni precum *catastrophe* și *désastre*. Analiza semică a denumirilor evidențiază nuanțe emoționale și subiective care ajută la modelarea înțelegerii publicului și provoacă reacții specifice la aceste evenimente.

Al cincilea capitol este o explorare aprofundată a modului în care emoția este în mod inerent țesută în titlurile articolelor de știri, concentrându-se în special pe cutremure. Începem prin definirea titlurilor articolelor de presă, examinând diferitele tipologii și funcțiile lor comunicative. Concentrându-ne pe titlurile legate de seismice, identificăm particularitățile formale care le disting, subliniind astfel importanța acestor elemente în transmiterea informațiilor legate de evenimentele seismice.

În secțiunea următoare, adoptăm o abordare tematică pentru a clasifica titlurile cutremurelor. Temele selectate, cum ar fi pierderile umane, distrugerile materiale, căutarea supraviețuitorilor, ajutorul internațional, riturile și comemorările, reconstrucția societății, starea locuitorilor după cutremur și situația orașelor sau satelor post-cutremur, servesc drept ancore pentru o analiză aprofundată.

Ultima secțiune a acestui capitol este dedicată analizei emoțiilor în titlurile articolelor. Clasificăm titlurile în funcție de diferite axe, cum ar fi plăcerea, tipul evenimentului, tipurile de persoane, intensitatea / cantitatea, timpul, locația și consecințele. Fiecare categorie este examinată prin exemple de titluri bi-segmentale, propoziții complete, titluri cu structură averbală, precum și titluri interogative.

Acest capitol oferă o analiză detaliată a mecanismelor comunicării emoționale în titlurile articolelor de știri. El aprofundează subtilitatea utilizării strategice a limbajului emoțional în titluri, subliniind rolul lor crucial în transmiterea emoțiilor și implicarea cititorilor.

Prima secțiune stabilește cadrul conceptual prin conturarea definiției și funcțiilor de bază ale titlurilor. Acesta subliniază rolul titlurilor ca declarații concise care dezvăluie esența articolului, captivează atenția cititorilor și servesc drept ghid în conținutul jurnalistic. Aceste entități textuale autonome, datorită stilului lor tipografic distinctiv, constituie punctul inițial de contact între mediu și cititor, îndeplinind diverse funcții, cum ar fi prezentarea informațiilor cheie, dramatizarea evenimentelor curente și orientarea cititorului către inima problemei.

A doua parte explorează varietatea de forme pe care le pot lua titlurile, variind de la fraze substantivale la structuri mai complexe. Fiecare tip de titlu servește unui scop distinct în comunicarea cu cititorii.

Secțiunea centrală, pivotul explorării noastre, integrează axele de afect ale lui Christian Plantin (2011) pentru a examina modul în care titlurile articolelor de știri evocă reacții emoționale specifice cititorilor. Axele plăcerii, tipul evenimentului, tipurile de oameni, intensitatea / cantitatea,

timpul, locul și consecințele sunt folosite ca o grilă analitică pentru a dezvălui strategiile discursive la locul de muncă.

Analiza corpusului de 147 de titluri ale articolelor de presă referitoare la cutremurele din Nepal, Italia și Indonezia, publicate în *Le Monde* și *Le Point*, dezvăluie informații semnificative despre modul în care mass-media folosește titlurile pentru a întruchipa și influența răspunsurile emoționale ale cititorilor.

Apare o similitudine notabilă între cele două publicații, subliniind accentul pus pe tipul de dezastru prin repetarea termenului cutremur, în aproape toate titlurile articolelor. Jurnaliștii folosesc, de asemenea, adjective precum *puternic și devastator* pentru a defini intensitatea cutremurului, legând strâns denumirea cutremurului de numele locurilor din Nepal, Italia și Indonezia pentru o locație geografică precisă.

Analiza alegerilor lexicale, sintactice și semantice din titluri dezvăluie eforturile scriitorilor de a provoca răspunsuri emoționale specifice cititorilor. Titlurile bi-segmentale și titlurile cu propoziții complete formează o structură comună, oferind consistență și adaptabilitate pentru a exprima o varietate de emoții și conținut. Cu toate acestea, excepțiile interogative din titlurile ziarului *Le Monde* demonstrează o utilizare strategică a întrebărilor pentru a provoca reflecție și a provoca curiozitatea cititorilor.

Privind evaluarea emoții în titluri conform axelor lui Christian Plantin, există asemănări și diferențe semnificative între *Le Monde* și *Le Point* emergent. Ambele publicații împărtășesc scopul de a evoca emoții de nemulțumire, dar au abordări editoriale distincte. *Le Monde* se concentrează mai mult pe detaliile materiale și consecințele sociale, în timp ce *Le Point* insistă asupra numărului de victime, exprimând tonuri editoriale diferite.

Analiza titlurilor în axa tipului de persoane dezvăluie alegeri editoriale menite să creeze o legătură emoțională între cititori și cei afectați de eveniment. Ambele publicații se concentrează pe aspecte emoționale specifice legate de identitatea oamenilor, cum ar fi naționalitatea franceză a victimelor din *Le Monde* și vulnerabilitatea copiilor din *Le Point*.

Titlurile evaluează, de asemenea, evenimentele de pe axa intensitate/cantitate folosind numere specifice pentru a cuantifica victimele, disparițiile și pagubele materiale. Această variație numerică își propune să sublinieze diversitatea situațiilor și să provoace răspunsuri emoționale diferite la cititori.

Prin evidențierea evoluției situațiilor și emoțiilor legate de cutremure de-a lungul timpului, titlurile evocă schimbări precum sosirea ajutorului internațional, relansarea dezbaterilor, căutarea celor dragi dispăruți sau transformarea indivizilor în eroi. Diferențele dintre cele două publicații constau în acuratețea timpului, detaliile specifice și abordarea editorială.

Axa locației joacă un rol central în narațiunea evenimentelor, titlurile specificând în mod clar locațiile afectate pentru a crea o apropiere emoțională între cititori și regiunile afectate. Titlurile care evaluează evenimentele de pe axa consecințelor tratează impactul emoțional și material al cutremurelor.

Folosind tipologia emoțiilor propusă de Raphael Michelli (2014), emoțiile „dites”, „montrées” și „étayées” în titluri sunt analizate. În unele titluri emoțiile sunt exprimate explicit în unele titluri, în timp ce altele sugerează emoții prin context, cuvinte alese sau structură. Emoțiile susținute sunt influențate de evaluarea cognitivă a situațiilor, asociind anumite tipuri de emoții cu evaluări particulare.

În alte titluri emoțiile nu sunt exprimate explicit, ci mai degrabă sugerate, lăsând loc interpretării cititorului. Acest lucru permite titlurilor să ajungă la un public larg cu reacții emoționale variate, menținând în același timp un anumit grad de neutralitate jurnalistică. Folosind aceste elemente sugestive în titlurile lor, mass-media poate modela reacțiile emoționale ale cititorilor. Cititorii pot fi determinați să simtă compasiune, tristețe, indignare sau alte emoții ca răspuns la evenimentele descrise. Această influență subtilă este o parte esențială a modului în care mass-media comunică și modelează percepțiile publice.

Teoria emoției susținute, așa cum a fost expusă de Raphael Michelli (2014: 105), se concentrează pe ideea că emoțiile sunt influențate de modul în care un individ evaluează o anumită situație. Această evaluare cognitivă joacă un rol central în procesul emoțional, alături de alte componente fiziologice, motivaționale și expresive. Conform acestei teorii, este posibil să se asocieze anumite tipuri de emoții relativ stabil cu anumite tipuri de evaluare a situației. Aceste asociații nu sunt pur subiective, ci sunt influențate și de normele sociale și culturale, devenind astfel convenții în cadrul societății. În urma analizei corpusului nostru, am înțeles că aceste titluri folosesc evaluări cognitive specifice pentru a evoca și provoca emoții fundamentate legate de cutremurele care au afectat Nepal, Italia și Indonezia.

- Titlurile din Nepal prezintă tristețe și îngrijorare. Acestea se referă, de obicei, la evaluări cognitive ale victimelor masive, rănilor grave și greutății situației. Aceste evaluări evocă emoții de tristețe și îngrijorare cu privire la consecințele tragice ale cutremurului.
- Titlurile despre cutremurul din Italia provoacă șoc și tristețe. Titlurile evocă oprirea bruscă a timpului, distrugerea satelor și pierderea de vieți omenești. Aceste evaluări cognitive induc emoții de șoc și tristețe față de gravitatea situației.
- Emoțiile susținute de titlurile despre Indonezia sunt angoasă și îngrijorare. Titlurile transmit evaluări cognitive ale amenințării iminente, distrugerii și pierderii de vieți. Aceste evaluări trezesc emoții de angoasă și îngrijorare cu privire la siguranța populației. Este important de menționat că aceste emoții fundamentate sunt adesea însoțite de elemente contextuale, cum ar fi acțiunile eroice de ajutorare, nevoile umanitare și reacțiile populației locale. Aceste elemente adaugă o dimensiune complexă emoțiilor stârnite, deoarece subliniază atât gravitatea situației, cât și eforturile de a face față acesteia.

Analiza titlurilor din corpusul nostru, în lumina tipologiei emoțiilor propuse de Raphaël Micheli (2014), dezvăluie modul în care ziarele folosesc o gamă complexă de tehnici lingvistice și evaluări cognitive pentru a evoca și a provoca răspunsuri emoționale în cititori. Este clar că cele trei tipuri de emoții sunt interdependente și se pot combina în moduri subtile pentru a influența percepția și reacția emoțională a indivizilor la cutremure.

În concluzie, acest capitol a subliniat faptul că titlurile articolelor, în ciuda structurii lor regulate, sunt instrumente complexe și flexibile pentru comunicarea emoțională. Ele transcend formele lingvistice aparente pentru a deveni mecanisme emoționale puternice care modelează percepțiile cititorilor. Această înțelegere rafinată a rolului titlurilor în presă informează și mai mult percepția noastră asupra relației dintre mass-media, emoție și comunicare;

Mai mult, acest capitol demonstrează că titlurile articolelor, în ciuda aspectului lor obișnuit, sunt instrumente complexe și flexibile pentru comunicarea emoțională. Ele transcend formele lingvistice aparente pentru a deveni mecanisme emoționale puternice care modelează percepțiile cititorilor. Această înțelegere rafinată a rolului titlurilor în presă informează în continuare percepția noastră asupra relației dintre mass-media, emoție și comunicare.

În capitolul șase, analiza se concentrează asupra modului în care emoția este construită discursiv în două ziare renumite, *Le Monde* și *Le Point*, prin acoperirea cutremurelor menționate în capitolele anterioare.

Analiza discursivă a emoțiilor prezente în articole se face pe baza clasificării lui Rodica Zafiu (2010), permițând recunoașterea și clasificarea emoțiilor precum tristețea, compasiunea, îngrijorarea și empatia. În plus, tipologiile lui Raphael Micheli (2014), Christian Plantin (2011) și Ruth Amossy (2006) au fost integrate pentru a identifica diferite mijloace de exprimare emoțională. Această abordare fină a făcut posibilă distincția între expresia directă a emoției, întruchipată prin utilizarea lexemelor afective și a mărturiilor personale, și expresia indirectă, ilustrată prin construcția narativă și utilizarea metaforelor sau simbolurilor.

Printre emoțiile identificate, am găsit tristețea, compasiunea, preocuparea și empatia, care se manifestă atât direct, prin alegeri lexicale emoționale și mărturii personale, cât și indirect, prin construcții narative, utilizarea metaforelor și utilizarea simbolurilor.

Analiza corpusului nostru de 147 de articole de presă a relevat prezența a cinci pași fundamentali în descrierea evenimentelor, care se manifestă în general prin cele două publicații examinate, precum și cu privire la toate evenimentele seismice studiate. Aceste repere au inclus:

- *Primul pas: Localizarea spațio-temporală și caracteristicile evenimentului*
- *A doua etapă: Prezentarea victimelor și a pagubelor materiale*
- *Pasul trei: Căutarea supraviețuitorilor și extragerea celor care și-au pierdut viața*
- *Pasul patru: Mobilizarea națională internațională pentru a ajuta populațiile afectate*
- *Al cincilea pas : Reconstruirea societății.*

În primele articole despre cutremurele din Nepal, Italia și Indonezia, cele două ziare au avut o abordare similară, oferind informații esențiale pentru stabilirea unui context factic. Ei au detaliat cu precizie locația geografică, data, ora și magnitudinea cutremurelor, încercând să ofere o înțelegere imparțială a evenimentului. Acest prim pas, axat pe obiectivitate, a creat o bază solidă pentru înțelegerea generală a situației înainte de a explora consecințele emoționale, umane și materiale în profunzime în etapele ulterioare ale acoperirii jurnalistice.

A doua etapă a schemei discursive s-a axat pe prezentarea victimelor și a pagubelor materiale. Emoțiile au fost transmise direct, prin utilizarea unor termeni specifici, cum ar fi frică, angoasă, teroare, panică, adjectivul înspăimântat și verbul a se teme. Acești termeni au portretizat starea de spirit a persoanelor implicate, evocând emoții puternice și directe în cititor. În același timp, emoțiile au fost transmise și indirect, prin utilizarea lexemelor precum morți, victime, răniți, dispăruți, înmormântări, înmormântări și înmormântări. Acești termeni au evocat emoții de tristețe, pierdere și durere, evocând un răspuns emoțional în cititor.

Este esențial să observăm o divergență în abordările lingvistice ale celor două ziare în acest stadiu. *Le Point* a optat pentru un limbaj mai academic și neutru, favorizând o abordare obiectivă și analitică. În schimb, *Le Monde* a recurs adesea la termeni senzaționaliști și dramatici, ceea ce ar putea intensifica emoțiile cititorilor, inclusiv frica sau anxietatea. Această diferență lingvistică poate influența percepția cititorilor asupra informațiilor, unii preferând o abordare mai măsurată și mai echilibrată, în timp ce alții pot fi mai receptivi la limbajul încărcat emoțional.

În etapa de căutare și extragere a victimelor, cele două publicații au tratat aceste aspecte într-un mod similar. Acestea fac apel la un limbaj care evocă emoții și urgența situației, subliniind în același timp importanța intervenției autorităților și a echipelor de salvare. Termeni precum *viață*, *supraviețuitor*, *căutare și extracție* au fost folosiți pentru a descrie eforturile de salvare a oamenilor prinși sub dărâmături, implicând un sentiment de speranță. Articolele au subliniat rolul crucial al autorităților și al echipelor de salvare, încercând să provoace empatie și respect pentru cei care lucrează neobosit pentru a salva vieți, evocând emoții pozitive, cum ar fi recunoștința și admirația cititorilor.

Este important să menționăm că această etapă a marcat adesea începutul unui echilibru între emoțiile negative menționate anterior și introducerea emoțiilor pozitive. De asemenea, etapa a servit ca o reamintire a faptului că, în ciuda tragediei, există speranțe și fapte eroice care merită să fie evidențiate.

Cele două publicații au arătat asemănări și diferențe semnificative în abordarea lor față de acoperirea jurnalistică a dezastrelor naturale. Ziarul *Le Monde* a adoptat un stil narativ, folosind descrieri detaliate pentru a evidenția emoțiile și narațiunile personale. Tonul a fost unul de compasiune și empatie pentru victime și salvatori. Cititorii au fost expuși la mărturii sfâșietoare ale supraviețuitorilor, povești ale familiilor victimelor și relațiile care s-au dezvoltat între salvatori și oamenii salvați. Această abordare a urmărit crearea unei legături emoționale cu cititorii prin evidențierea laturii umane a evenimentelor. Pe de altă parte, *Le Point* a adoptat un ton mai factual și descrieri mai concise. Informațiile au fost prezentate într-o manieră mai concentrată, subliniind faptele brute ale situației. Ziarul s-a concentrat mai mult pe recuperarea cadavrelor și gestionarea pagubelor materiale, prezentând o perspectivă pragmatică asupra situației. În timp ce emoția nu lipsește de pe copertă, ea este adesea exprimată într-un mod mai măsurat, subliniind gravitatea evenimentelor fără a recurge la un limbaj senzațional.

A treia etapă a analizei s-a axat pe modul în care cele două ziare au abordat ajutorul internațional și reconstrucția post-dezastru. În această etapă, articolele au adoptat o abordare mai pragmatică și bazată pe dovezi, evidențiind informații concrete cu privire la acțiunile întreprinse pentru a ajuta victimele și a reconstrui zonele afectate. Această fază a fost mai puțin marcată de expresii emoționale directe, deși elemente narative emoționale au fost încorporate pentru a ilustra povești despre rezistență, speranță sau solidaritate. Jurnaliștii s-au concentrat asupra eforturilor comunității internaționale, organizațiilor umanitare și guvernelor locale de a oferi asistență imediată și pe termen lung.

Deși această etapă a avut tendința de a se concentra mai mult pe fapte și acțiuni concrete, emoția nu a fost complet exclusă. Articolele includ adesea mărturii ale oamenilor care își reconstruiau viața după tragedie, subliniind exemple de determinare și rezistență. Aceste elemente narative emoționale au ajutat la echilibrarea acoperirii prin accentuarea capacității umane de a depăși adversitatea.

În etapele finale ale schemei discursive identificate la nivelul discursului evenimentului seismic, care se referă la ajutorul internațional și reconstrucție, observăm o abordare mai factuală și pragmatică adoptată de mass-media. Articolele din ambele publicații pun accentul pe informații concrete, mai degrabă decât pe încercarea de a evoca emoții intense în rândul cititorilor. Când vine vorba de ajutor internațional, ziarele se concentrează asupra acțiunilor întreprinse de organizațiile internaționale, guverne și ONG-uri pentru a ajuta victimele. Ei povestesc inițiativele, eforturile de ajutorare și resursele implementate pentru a face față dezastrului. Accentul se pune pe faptele și măsurile practice luate pentru a răspunde situației de urgență.

În ceea ce privește faza de reconstrucție, mass-media raportează despre proiectele de reconstrucție în curs de desfășurare, șantierele de construcții și pașii cheie pentru restabilirea normalității în zonele afectate. Articolele discută aspectele tehnice și logistice ale reconstrucției, cum ar fi infrastructura care urmează să fie restaurată, finanțarea alocată și termenele preconizate. Acestea oferă informații exacte și practice pentru a informa publicul cu privire la modul în care evoluează situația după dezastru.

Teză noastră a relevat că emoția este transmisă în comun prin mijloace subiective și obiective. Elementele subiective, cum ar fi lexicul afectiv, mărturiile personale și opiniile emoționale, coexistă cu elemente obiective, cum ar fi fapte, statistici și elemente factuale. Această

combinație complexă de strategii întărește impactul emoțional al discursului jurnalistic care se ocupă de dezastre asupra publicului.

În plus, cercetarea noastră a evidențiat dinamica în schimbare a sursei emoționale. Emoția poate fi personală și imediată atunci când este legată de experiența persoanelor implicate și de impactul direct al dezastrului. În schimb, poate deveni mai abstractă și detașată atunci când este asociată cu statisticile și daunele generale rezultate din eveniment. Această variație a sursei emoționale arată modul în care mass-media poate influența modul în care publicul se simte și reacționează la dezastre pe baza alegerilor lor editoriale.

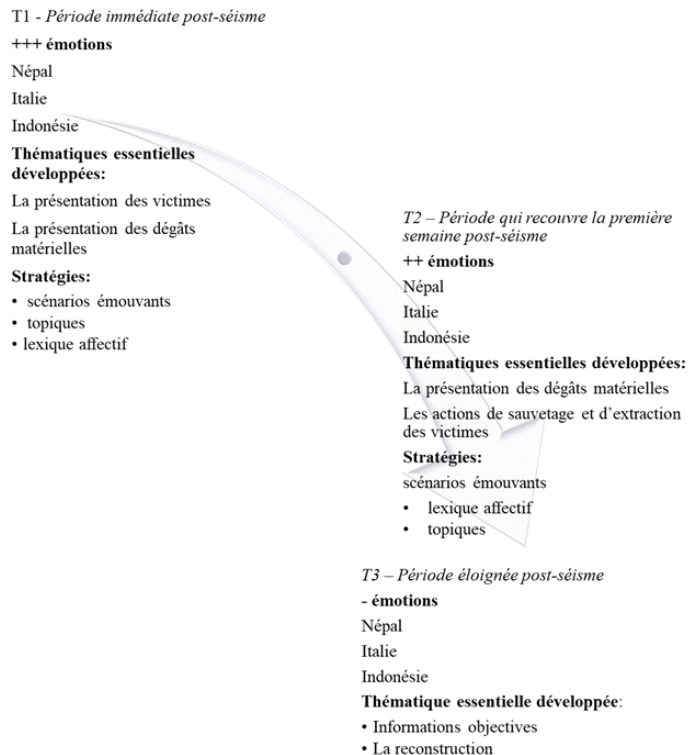
FIGURA 1. Ilustrare discursivă a diluării emoției în presă

T0 – Momentul cutremurului

Q1 - Perioada imediat post-cutremur

Q2 – Perioada care acoperă prima săptămână după cutremur

Q3 – Perioada îndepărtată post-cutremur

După analiza corpusului nostru, admitem că jurnaliștii ziarului *Le Monde* și ai revistei *Le Point* urmează același model discursiv în prezentarea acestor trei cutremure. Dacă în prezentarea evenimentelor imediat după ce au avut loc emoțiile sunt prezentate într-un mod mai pătrunzător, deoarece jurnaliștii aduc informații despre pierderile umane, pe măsură ce timpul a trecut am observat disiparea emoției, jurnaliștii prezintă fapte obiective despre pagubele materiale și despre acțiunile de reconstrucție a societății.

În contextul cercetării noastre privind construirea discursivă a emoției, este relevant să afirmăm că emoția exprimată în corpusul nostru este strâns legată de amploarea evenimentului în cauză și este mai puțin legată de apropierea geografică a cititorilor de eveniment. Magnitudinea, definită aici ca amploarea și gravitatea incidentului, se manifestă ca un determinant crucial al impactului emoțional. Pierderile de vieți omenești și pagubele materiale sunt elemente importante în geneza acestei emoții, subliniind profunzimea impactului asupra indivizilor și comunităților afectate. Interesant este că această legătură emoțională cu consecințele umane și materiale rămâne constantă, indiferent de particularitățile specifice fiecărui eveniment.